

Samir. Zorica 123@gmail.com
SRPSKI JEZIK I KVIŽEVNOST II₂ -

Тема: СРПСКИ РЕАЛИЗАМ

Наставна јединица: Бранислав
Нушић
„Народни посланик“ (1883)

— Писао је комедије, озбиљне драме у романтичарском духу; проза (приповетке, хумористички романи), књига записа, мемоарска проза, песма („Два роба“) фелетони;

Бранислав Нушић у својим комедијама је писао

- 1) о борби за власт
- 2) о понашању људи на власти
- 3) о људима после одласка са власти

Комедије које имају за тему политику су/власт и закон) „Народни посланик, Сумњиво лице и Протекуција.

„Народни посланик“

Комедија: друштва, ситуације и нарави.

Предмет комедије је исмевање политичке борбе, избора и посланика владине странке.

Три чина има.

Главни ликови су: газда Јеврем Прокић (трговац), његова жена Павка, кћерка Јанкица, млади адвокат и њихов подстанар Душан Ивковић, Душанова тетка Марина, политички писац Секулић

Срета звани Нумера; трговац Јовица Јерковић.
Јевремов пацијент Смира; и нећа му Смирничка.

Саже ове комедије:

У једној србијанској варошици, мирним породичним животом живи ГАЗДА Јеврем Прокић, трговац који се обогатио шпекулацијама. Опичује се изглед собе и намештаја огледа се паланачки дух и укус породице, али ту има и новог стила који је унела кћи Даница.

Необразовани Јеврем, ограничених способности, добија жељу да се кандидује на изборима који су на помену („тек мени слези руку на rame“) за посланика. Његову жељу је подстикао ГАЗДА Јовица, који му је рекао да то он жели. Он је по свом мишљењу мекан и прилагодљив. Противкандидат му је представник опозиције, Ивковић, адвокат будући зет, кога искрено воли Даница. ГАЗДА Јеврем је запустео и куку и дубан. По каваната се пије на његов рачун - расипа се с муком стечени новца. Помоћника има у Срету, човеку осудиваном због проневере, а и у Секулићу потписником писару. ГАЗДА Јеврем, наиван недорастао свему томе често смењан чита говор од свог будућег зета и губи предизборну трку. Његов будући зет, адвокат Ивковић постаје посланик.

Композиција драме „Народни посланик“

Тачи: - Јеврем Прокић и његов мирним успаваним паланачким животом. Прати кафе, прочита новине, али уочи избора - узнемирен се - дигне руке од дубана и куке

- Јевремов сусрет са среским начелником ("начелник му спустио руку на раме") пита га: "Како газда Јевреме?" То постаје преломно у понашању ГАЗДА Јеврема. Он више није миран, пре времена се вратио кући, јер мора све да исприча жени Павки, сав је узбуђен. Он мисли да му начелник својим гестом упућује неке сигнале. А то му говори Павка, да је то вест начелника оучи избора.
- Јеврем од Ивковића сазнаје да је ранији владин кандидат Игити пао у немилост и да се сада тражи неко мекши што подгрева жељу ГАЗДА Јеврема да буде посланички кандидат.
- Дозази трговац Јовица и потврђује вест да начелник не подноси Игита и да тражи другог кандидата и поверава се ГАЗДА Јеврему мислећи да у њему има саветника и помоћника. Није ни саудио да му Јеврем врати такмац и да ће га лукаво изиграти.
- Госпођа Марина, Ивковићева рођака, долази у прошевину, а ПАВКА даје реч за Јовицу.
- Јеврем лукаво уклања Јовицу и шири пољактивности са Сретом Нумером и у борбу улази са жаром незаинтересовани за све друго (дугачи, берку)
- Начелник потврђује Јеврема на договор.
- Јеврем постаје посланички кандидат!

Пучин

- Душан Ивковић постаје опозициони кандидат: Један део куће - ГАЗДА Јеврем, а други двориште Ивковић. Павка је уз МУЖА, ЈАНИЦА уз ИВКОВИЋА, свој вереника сукобавају се МАЈКА и БЕРКА.
- Јеврем агитише против ИВКОВИЋА, Јеврем уз помоћ Срете Нумере, вешта свој наступ у сакупштини;
- Марина тражи од Јеврема да се одрекне кандидата

Будућег

- у корист Јевта; али он то не пристаје.
- У јевт избору, Народ организација од Среће Нумерс и Скупштина долази пред Јевремову кућу да му изрази подршку.
 - Јеврем сматра чита изговорен говор против Владе као да је кандидат опозиције.

III Чин

- Извоник објављује у новинама објављује вест да је Владик кандидат држао говор против Владе - зато долази до оштрог сукоба са Пазда Јевремом.
- Јеврем раскида везу са Данице и Извоником и даје му отказ на сат.
- Даница не пристаје на раскид и остаје са вереником.
- Извоник добија на изборима.
- Извоник пише II говор, а Даница га потпуно да чита пред Народом - Јеврем је увећан да је победио.
- Јеврем и Извоник се појављују на два прозора и држе поздравни говор.
- Народ пада Јеврема, Јадина, купцом уз пошле Доле Прокли.
- Јеврем схвата и каже: „Нисам ушао у скупштину као посланик, него као посланички таст.“ Тражи кључ од дубана и враћа се у својем животу.

Оришч (за домаћи) пише
Пазда Јеврема и осталих пише и пребацио
ишло се долази до власти, шта олакшује
ондашњу власт, који су носили власт.
Циљ: схватити ову вишу комедију,
пише и ситуације
очевидни исход: шта је све исмејано у јаву?